

Kampylobakter bakterian í Føroyum

Drekkivatnið í fleiri kommunum er smittað

Bakterian kampylobakter er funnin í drekkivatni í Føroyum. Bakterian livir í dýrum, serliga seyði og fugli Hon livir í skarni og dálkar soleiðis drekkivatn.

DAFINN OLSEN

At bakterian er í Føroyum er ikki nakað nýtt. Longu fyri hálvum ári síðani vistu vit at siga, at í kommunum í Føroyum høvdu tey fingið boð um at kóka drekkivatnið, tí kommunan reinsaði ikki drekkivatnið og at vandi sostatt var fyri kampylobaktereitran.

Nýggjar kanningar

Heilsufrøðiliga Starvsstovan hevur kannað drekkivatn í 17 kommunum. Í 5 kommunum er bakterian kampylobakter funnin. Í øllum 5 førum er talan um kommunur, har einki reinsiverk er. Jonhild Hermansen á Heilsufrøðiliga Starvsstovuni sigur, at bakterian livir í dýrum, serliga seyði

og fugli og skarni. Soleiðis verður drekkivatn dálkað. Bakterian finst í jörð, spillivatni, evju, óreinsaðum drekkivatni og djórum sum seyði og flogfenaði. Í køkinum er rávøran vandin, sigur Heilsufrøðiliga Starvsstovan.

Kókið vatnið!

Vandi stendst av, um matur ikki verður hitaviðgjørdur, kókaður, nóg væl. Eisini um kókaði maturin verður dálkaður av rávøruni, eitt nú iløtum ella køksreidskapi.

Sjúkueykenni eru diaré, kvalmi, búkpína og fepur. Fer sjúkan í blóðið, kann hon gerast meira álvarsom. Tað snýr seg sostatt um reinføri.

Boðini frá Heilsufrøðiliga Starvs-

stovuni eru greið: kókið vatnið, har vatnið ikki er sóttreinsað!

Landslæknin

Frá Landslækninum verður upplýst, at í 1997 vóru 3 kampylobakter og 2 salmonellatilburðir fráboðaðir sum „levneds-middelbærne infektioner“. Hetta tal sigur landslæknin kann gangast við 10, fyri at hava mynd av veruliga talinum.

Kampylobakter-bakterian er í dýrum og flogfenaði. Eisini er hon í skarni og soleiðis dálkar hon eisini drekkivatn (savnsmynd)

Læknin:

Bakterian er vanlig nú

Bakterian kampylobakter er orsök til diaré ella leyst lív. Vit hava bara ikki vitað av henni.

DAFINN OLSEN

- Kampylobakterbakterian er vanlig nú. Vit hava bara ikki vitað so nógv um hana áður, sigur Jens Andreassen, lækni.

- Bakterian er orsök til diaré. Hon er vanligasta orsök til blóðuga diaré við fepri, sum vit ikki fyrr vistu orsøkina til, sigur Jens Andreassen.

- Vit hava 1000 tals bakteriar, men vit vita ikki altíð, hvør teirra er orsök til hvat. Tær skulu vera har, javnvág skal vera í, um ein tekur yvirhond, so er ójavn í. - 5000 bakteriar skulu til, fyri at smitta. Hetta er einki stórt tal. Tær skulu gjøgnum munnin, við mati t.d., sigur Jens Andreassen. Í 1996 vóru 15 tilburðir av kampylobakter í Føroyum.

Talið er skiftandi frá ári til árs.

- Í Danmark liggur talið um 1200 kampylobakter tilburðir árliga, so umleið 15 eigar at passa væl. Vanliga siga vit, at talið er 100 ferðir lægri í Føroyum. Serliga verða børn rakt, men sjálvsagt eisini eldri fólk, sum ikki hava góða immunskipan, sigur Jens Andreassen.

Bakterian finst í svini, seyði og fugli. Hon smittar frá fólk til fólk, t.d. børn, um reinførið ikki er í lagið. - Sjúklingurin útskilir bakteriar, t.d. við skarni, úr 2 til 7 vikur. 2 til 10 dagar ganga, áðrenn tann smittaði merkir sjúkuna. Síðani kemur blóðug diaré. Fepurin er um 38 stig, kanska 40. Sjúklingurin fer magapínu. Seinni koma ofta so nevndar immunreaktiónir,

okkurt lið, albogi ella knælið, ger vart við seg, men hetta hvørvur av sær sjálvum. Sjúklingurin gerst frískur uttan viðgerð eftir einari viku ella 14 døgum. Gongur longri tíð, er heilivágur neyðugur, sigur Jens Andreassen, lækni, ið mælir fólk til at kóka svínakjöt, fugl, seyð og mat annars.

Sannlíkt er, at talan er um kampylobakter bakteriar, ið hevur eftirnafnið jejuni, sigur Jens Andreassen, ið ikki heldur samanburð millum kampylobakter og salmonella vera uppá pláss. Salmonella kann lagrast í kroppinum, soleiðis at hon ongantið hvørvur heilt. Hetta sær ikki út til at vera galdandi við kampylobakter bakteriar, sambært Jens Andreassen.

Ískoyti til Familjutryggingina:

Ferðast trygt - fyri ein triðing!)

• Trygd er nú farið undir at selja ferðatryggingar

Tryggingin hjá Trygd fevnir um allar ferðir, sum tú gert gjøgnum árið - antin í Skandinavia/Bretlandi ella Europa. Tú sleppur sostatt undan at tekna trygging, hvørja ferð tú skalt út at ferðast.

• Ferðatrygging fyri lágprís

Kostnaður fyri ferðatrygging galdandi í Skandinavia/Bretlandi er einans 250,00 kr. og fyri Europa einans 500,00 kr. árliga fyri alt húskíð.

• Ferðatryggingin er ein ískoytistrygging til Familjutryggingina

Einasta treyt fyri at fáa eina ferðatrygging er, at tú hevur ella fært eina familjutrygging frá Trygd.

Ráðgeving og seld av tryggingum er hjá Trygd ella á deildunum hjá Føroya Banka.

• Prisdømi:

Ferðatrygging fyri 4 fólk í 14 dagar í Spania
Vanligur prísur: 1.658,00 kr. (hvørja ferð)
Ferðatrygging frá Trygd: 500,00 kr. (galdandi alt árið)

Tú sparir: 1.158,00 kr.
(Vetur tú sjálvsbyrgd uppá 1.000,- kr.,
gerst ferðatryggingin enn bilgari).

Tryggingarfelagið við teimum biligu ferðatryggingunum.

TRYGD

Tórsgøta 16 Postsmøga 44 FO-110 Tórshavn Tel. 31 16 77 Fax 31 72 11